

NOTAT 2019-01

Prioriteter for Rådet: Nyt trioprogram og det rumænske formandskab

Rumænien har i årets første seks måneder formandskabet for Rådet i EU, og det nye formandskab har den 15. januar 2019 fremlagt et program af prioriteter. Rumænien indgår i en trio med Finland og Kroatien, der tilsammen har ansvaret for arbejdet i Rådet de næste 18 måneder. Social samhørighed, sikkerhed og fælles europæiske værdier er endnu engang i højsædet, men det rumænske formandskab har også allerede budt det etablerede EU på lidt af en turbulent start.

Trioprogrammet for Rumænien, Finland og Kroatien

Med [trioprogrammet](#) præsenteres et mere langsigtet politikprogram, der således indeholder nogle bredere målsætninger og samlede politiske prioriteter for de tre lande. Programmet blev offentliggjort i slutningen af november og erstatter den tidligere landetrios program formuleret af Estland, Bulgarien og Østrig. Trioprogrammet er opdelt efter temaer - hvoraf tema nr. 3 kaldet "A Union that Empowers and Protects all its Citizens", indeholder de fleste uddannelseselementer. På området for uddannelse, ungdom, kultur og sport vil de tre formandskaber overordnet arbejde for politikker, der styrker den sociale dimension, tackler 'skills mismatch' og løfter den sociale beskyttelse af den europæiske befolkning. Dertil formulerer de følgende målsætninger:

- På baggrund af den teknologiske udvikling vil trio'en investere i uddannelse med fokus på at forudse hvilke færdigheder, som bliver nødvendige i fremtiden, samt udviklingen af nye fundamentale, relevante og transversale færdigheder herunder færdigheder koblet til digitalisering, cybersikkerhed, 'media literacy', robotteknologi og kunstig intelligens
- Promovere kvalitet i ungdomsarbejde og lige muligheder for alle unge
- Styrke EU-dimensionen inden for 'secondary education'
- Sikre aftale for en ny ramme for Erasmus+-programmet
- Promovere europæiske værdier, mobilitet, inklusion og kvalitet på området for uddannelse, ungdom, kultur og sport
- Vedtage beslutninger om det næste strategiske rammeverk for EU's arbejde inden for uddannelse, ungdom, kultur og sport, som skal afløse Education & Training 2020-rammen og arbejdsgrupperne
- Promovere lige muligheder og social inklusion på tværs af EU's politikker herunder ligestilling, social inklusion af personer med handicap, samt initiativer der løfter mennesker ud af fattigdom (især børn)

De mest afgørende målsætninger må siges at være aftalen om en nye ramme for EU-samarbejdet, som skal erstatte og videreudvikle de nuværende ET2020¹-målsætninger, samt aftalen om det nye Erasmus+-program. Sidstnævnte er en konkret prioritet i det rumænske formandskabsprogram.

Programmet for det rumænske formandskab

Det rumænske formandskab har formuleret fire overordnede prioriteter i deres [formandskabsprogram](#), som skal lede Rådets arbejde de næste seks måneder. Deres fire prioriteter er:

1. *Europe of convergence*: Denne prioritet handler om at sikre samhørighed og konvergens i udviklingen af EU's medlemslande. Alle mennesker i EU skal have del i den økonomiske og sociale fremgang i EU, og udviklingsforskelle skal mindskes
2. *A safer Europe*: Formandskabet vil fortsætte arbejdet med at beskytte EU's befolkning mod bl.a. terror og cyberkriminalitet. Herudover ønsker formandskabet at sikre EU's grænser og Schengen-samarbejdet
3. *Europe, a stronger global actor*: EU's rolle som en stærk, global spiller skal udvides, og EU skal fortsat levere på de globale forpligtelser, som er indgået. Desuden vil formandskabet fortsætte arbejdet med EU's fælles forsvar, fastholde fokus på Vestbalkan og på at kunne styrke konkrete EU-svar over for aspirantlande som Moldova, Ukraine, Georgien og Tyrkiet
4. *Europe of common values*: Formandskabet vil opretholde og styrke europæisk solidaritet og samhørighed ved at promovere lige muligheder for alle og øget borgerdeltagelse

2

Udover en beskrivelse af de fire prioriteter, indeholder formandskabsprogrammet ligeledes prioriteter for hvert politikområde i EU. Nedenfor vil uddannelsesprioriteterne under uddannelse, ungdom, kultur og sport (EYCS) blive gennemgået.

Prioriteter på uddannelsesområdet

Det første rådsmøde for EYCS er efter [planen](#) sat til den 15. februar 2019 (dog som eventuel), og det næste finder sted den 22.-23. maj 2019. I formandskabsprogrammet er fremlagt følgende prioriteter og arbejdsområder, som forventes at blive omdrejningspunkter for ministerrådsmøderne det næste halve år:

- *Erasmus+-programmet*: Der mangler stadig at blive godkendt en ramme for det næste Erasmus+-program, og det rumænske formandskab vil fortsætte drøftelserne og søge enighed blandt landene
- *Det Europæiske Solidaritetskorp*s: Det rumænske formandskab har som målsætning at drive forhandlingerne mellem Rådet og Europa-Parlamentet om Det Europæiske Solidaritetskorp så tæt på enighed som muligt
- *Europæiske Universiteter og centre for erhvervs- og tekniske uddannelser*: Formandskabet skriver, at de vil lægge ekstra kræfter i at udvikle og oprette konceptet omkring europæiske universiteter og centre for de erhvervsrettede og tekniske uddannelser

¹ Læs mere: https://www.eu.dk/da/aktuelt/aktuelle-temaer/europa_2020

- *Rådshenstilling om dagtilbud:* Europa-Kommissionen har fremlagt et forslag til [rådshenstilling om forskoleundervisning og børnepasningsordninger af høj kvalitet](#), som efter [planen](#) skal godkendes af Ministerrådet på mødet den 22.-23. maj 2019
- *Henstilling om sprogundervisning:* Europa-Kommissionen har ligeledes fremlagt et forslag til [rådshenstilling om en samlet tilgang til sprogundervisning og sprogindlæring](#). Som henstillingen ovenfor forventes også denne at blive godkendt på rådsmødet den 22.-23. maj
- *Ledighed blandt unge:* Formandskabet ønsker at sætte fokus på ledighed blandt unge i Europa, og at dette bør være en central del af EU's ungdomspolitik. Herudover ønsker formandskabet at promovere deltagelse i lokaldemokrati blandt unge - herunder især de udsatte unge
- *Rådskonklusioner om kreativitet og entreprenørskab:* Formandskabet fremhæver kreative, interkulturelle og kommunikative færdigheder som essentielle for at kunne begå sig i en foranderlig verden. Derfor ønsker Rumænien at fremsætte rådskonklusioner, som understøtter kreativitet og entreprenørskab blandt unge

Et formandskab i modvind fra start af

Allerede inden overdragelsen af formandskabet var Rumænien i modvind på grund af [kritik fra Europa-Kommissionsformand Jean-Claude Juncker](#). I et interview til den tyske avis Welt am Sonntag udtalte Juncker, at han var bekymret for om det rumænske formandskab var klar til at lede de europæiske lande i Rådet. Rumænien har haft nogle interne stridigheder op til overtagelsen af formandskabet, hvor bl.a. den rumænske EU-minister er trådt tilbage, og regeringen er beskyldt for ikke at gøre nok i indsatsen mod korruption i landet. I artiklen udtalte Juncker:

"Thoughtful acting also requires a willingness to listen to others and the firm will to put one's own concerns at the end of the queue. With that in mind, I have some doubts".

Rådets formand, Donald Tusk var dog hurtigt ude med [en opbakning til det rumænske formandskab](#), idet Tusk på Twitter forsikrede, at han følte sig sikker på, at Rumænien vil 'kunne levere' under deres formandskab. Rumænien selv har reageret ved at mane til besindighed. Til netmediet [Politico](#) har den nytiltrådte EU-minister George Ciamba udtalt:

"I wouldn't emphasize so much the political situation," Ciamba told POLITICO in an interview, arguing that each country has a "vibrant political life."

I den rumænske hovedstad Bukarest har tiden op til formandskabet været præget af en del politisk turbulens. Den politiske opposition erklærede mistillid til den siddende regering tilbage i december 2018, hvorefter en [kaotisk afstemning fandt sted i det rumænske parlament](#). Bekymringerne om formandskabet har især gået på, om de diplomatiske evner rakte til vellykkede EU-forhandlinger, og det fik bl.a. [Finland til at tilbyde en 'dobbelttjans' som formandskab](#) tilbage i november 2018.

Den socialdemokratisk-ledet regering har dette på trods kunne fortsætte, og det finske tilbud er blevet afslået. Formanden for vicekammeret i det rumænske parlament samt leder af det socialdemokratiske parti,

Liviu Dragnea har desuden over for sine partikammerater udtalt, at [Rumænien ikke længere vil acceptere at blive behandlet som et ”andenrangsland”](#) med henvisning til EU’s kritik.

Ikke desto mindre er det essentielle EU-spørgsmål, der står på programmet under det rumænske formandskab for EU, idet årets første seks måneder byder på Brexit planlagt til den 29. marts 2019, EU-topmøde om fremtiden for Europa, der afholdes i den rumænske by Sibiu den 9. maj 2019 og ikke mindst valget til Europa-Parlamentet, som afvikles mellem den 23.-36. maj 2019 rundt omkring i de tilbageværende 27 EU-lande.